
LÆRERPERSONLIGHEDENS BETYDNING FOR OPLEVELSEN AF ELEVERNES ADFÆRD

HISTORISK BLIK

Witty (1947): Personality is important in teaching effectiveness. But what aspects are of most importance?

Getzels & Jackson (1963) i *Handbook of research on teaching*:

"The personality of the teacher is a significant variable in the classroom."

Per Fibæk Laursen (Den autentiske lærer, 2004): Personligheden bestemmer ikke, om man bliver en god lærer – formentlig fordi personlighed ikke determinerer adfærd.

Klassen & Tze (review, 2014): Finder en generel effekt af personlighedstræk på $r=0,08$ på tværs af outcomes – dvs. en 'lille' effekt.

PERSONLIGHEDSTRÆK

Stabile forskelle mellem individer, som er synlige i forskelle i deres fremtræden, handlinger, adfærd og vaner.

Operationaliseret meget forskelligt gennem tiden – særligt i skoleforskningen.

THE 'BIG FIVE'

En udbredt og accepteret beskrivelse udviklet med "the Big Five":

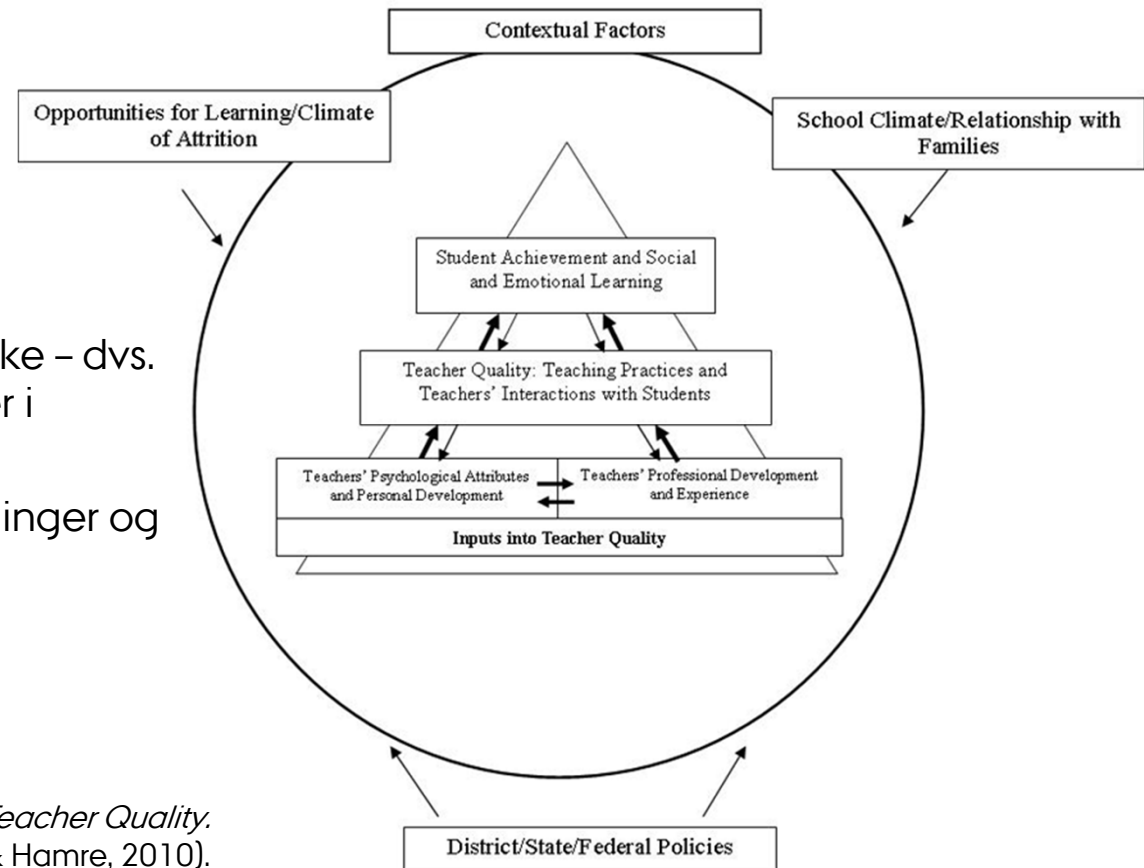
- Udadvendthed (extraversion)
- Venlighed/imødekommenhed (agreeableness)
- Samvittighedsfuldhed (conscientiousness)
- Neuroticisme (neuroticism)
- Åbenhed over for oplevelser/erfaringer (openness to experience)

Studier fra bl.a. Tyskland har vist, at lærerstuderendes personlighedstræk er anderledes end gennemsnitsbefolkningens (Klusmann, 2013).

Et teoretisk blik

Empirisk belæg for at de er:

- biologisk funderet
- stabile over tid
- generaliserede og interaktionistiske – dvs. tilskynder til ensartede handlinger i sammenlignelige situationer
- formbare i deres relation til handlinger og adfærd.

The Comprehensive Model of Teacher Quality.
(Rimm-Kaufman & Hamre, 2010).

MULIG INDFLYDELSE

Baseret på forskning fra andre områder:

Nøjagtighed (accuracy): Lærerens dispositioner har betydning for elevens udvikling.

- Nogle personlighedstræk vil give mere 'lærer-kvalitet'.

Forvrængning (distortion): Lærerens personlighed har betydning for hvordan læreren ser eleven.

- Nogle personlighedstræk vil give læreren et forvrænget billede af eleven/klassen.

Formbarhed: Mulighed for at intervenere i lærerens reaktionsmønster

- Ændring af effekten fra personlighedstræk ved intervention.

DATA

Data stammer fra ELI-projektet:

Endeligt sample:

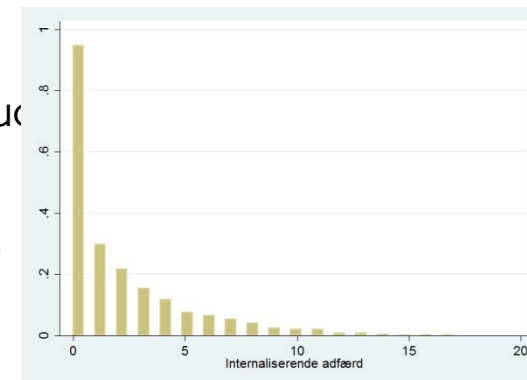
Personlighedstest af 39 lærere – Big Five Inventory (short version)

Outcome mål:

Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ-lærer version), ud

- Internaliserende adfærd (0 – 20)
- Eksternaliserende adfærd (0 – 20)
- Prosocial adfærd (0 – 10)

Censurerede

INTERVENTION

Klasseledelseskursus – 20 lærere

- Trænede deres sociale og emotionelle kompetencer (SEC)

Kontrolgruppe – 19 lærere

- Trænede IT-didaktik

TRE SPØRGSMÅL

1. Betyder lærerens personlighedstræk noget for lærerens syn på eleven? (distortion)
2. Betyder lærerens personlighedstræk noget for elevens sociale og emotionelle udvikling, som læreren opfatter denne? (accuracy)
3. Har interventionen en effekt på eventuelle relationer mellem lærerens personlighedstræk og scoring af elevens adfærd (dvs. påvirker interventionen 1 eller 2)? (formbarhed)

DESKRIPTIV STATISTIK

Lærere, fordelt på intervention:

	Klasseledelse			IT-didaktik		
	n	M	SD	n	M	SD
Personlighedstræk						
Udadvendthed	20	3.23	1.86	19	3.78	1.20
Imødekommenhed	20	3.58	1.16	19	3.57	1.28
Samvittighedsfuldhed	20	2.51	1.80	19	3.16	1.37
Neuroticisme	20	0.03	1.47	19	-0.60	1.35
Åbenhed*	20	2.02	1.60	19	3.11	1.73
Alder	20	45.0	12.64	19	41.0	9.52

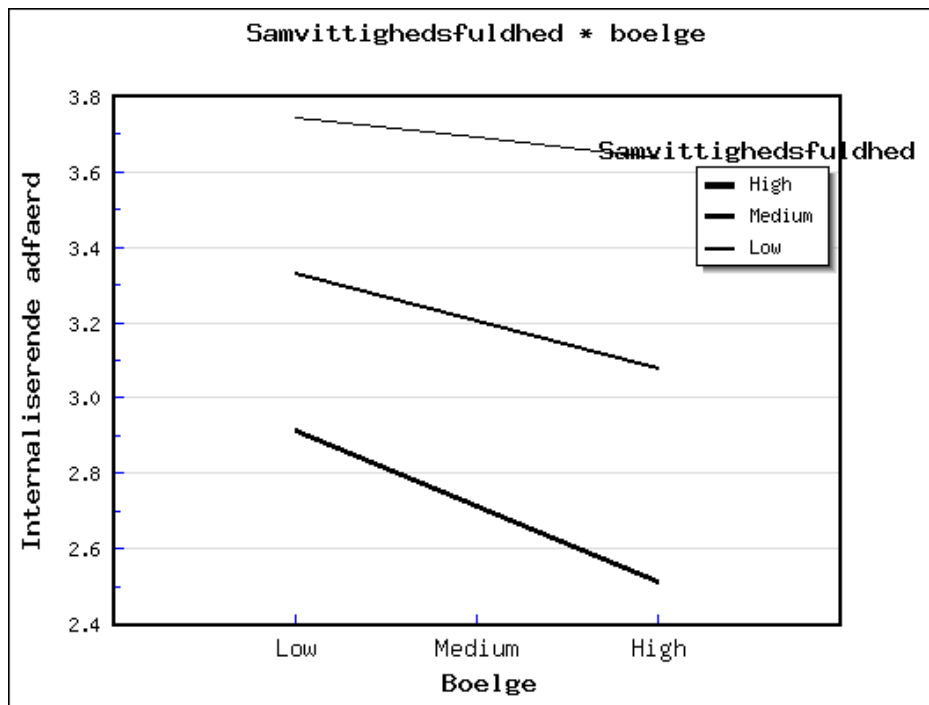
* Signifikant forskel mellem interventions og kontrolgruppe, $p < 0,05$

DESKRIPTIV STATISTIK

Elever, fordelt på bølger

		Baseline		1. Follow up		2. Follow up	
	n	M	SD	M	SD	M	SD
Internaliserende adfærd	782	2,10	2,86	2,03	2,87	1,78	2,78
Eksternaliserende adfærd	782	3,43	4,24	3,25	4,05	2,93	3,91
Prosocial adfærd	780	8,08	2,12	8,11	2,16	8,45	2,08
Piger	385						
Drenge	395						

INDADREAGERENDE ADFÆRD

	Drenge	Piger
Internaliserende adfærd		
part	0.000	0.026
	(0.199)	(0.191)
ention	0.626	-0.788#
	(0.494)	(0.437)
lvendthed	-0.558***	-0.462***
	(0.152)	(0.139)
ghed	-0.147	-0.350#
	(0.211)	(0.195)
vittighedsfuldhed	-0.152	-0.154
	(0.164)	(0.151)
oticisme	-0.242	-0.313#
	(0.177)	(0.162)
ness	-0.193	-0.354**
	(0.145)	(0.132)
Bølge × Samvittighedsfuldhed	-0.150*	-0.107#
	(0.064)	(0.060)
Konstantled	4.053***	5.015***
	(0.983)	(0.890)

UDADREAGERENDE ADFÆRD

Random Tobit modeller med observationer indlejret i elever

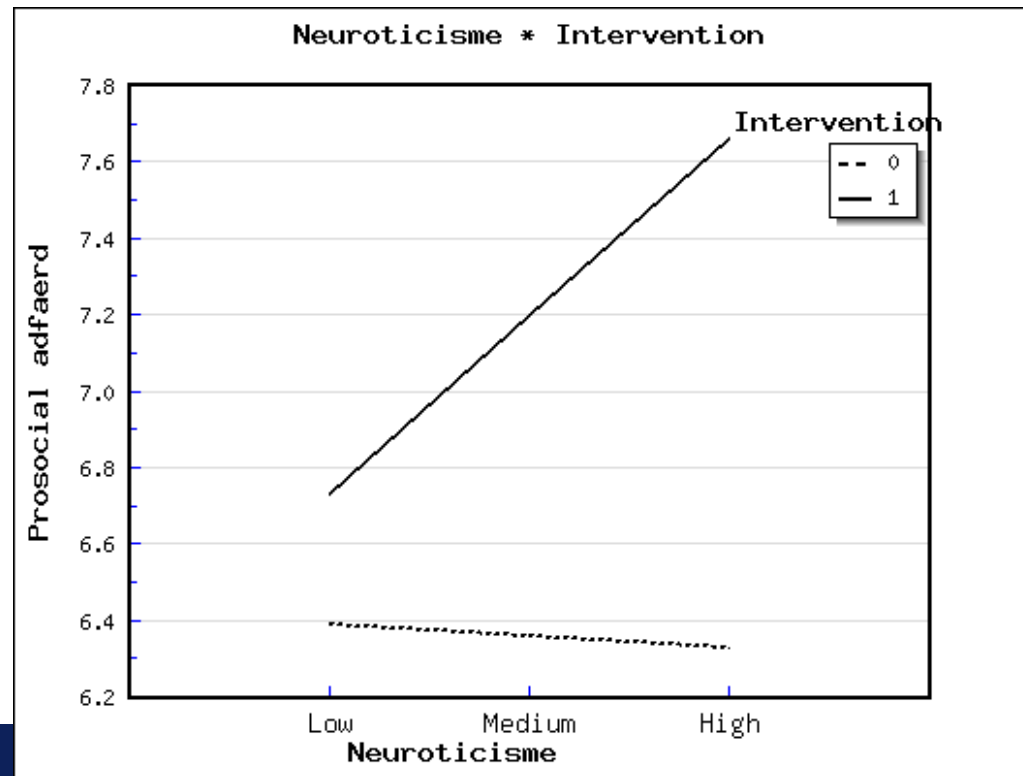
Eksternaliserende adfærd	Drenge	Piger
<i>Fixed part</i>		
Bølge	0.069 (0.198)	-0.007 (0.195)
Intervention	-0.002 (0.607)	0.579 (0.604)
Udadvendthed	-0.285 (0.188)	-0.415* (0.191)
Venlighed	-0.256 (0.258)	-0.658* (0.272)
Samvittighedsfuldhed	-0.361# (0.197)	-0.157 (0.203)
Neuroticisme	-0.261 (0.217)	-0.401# (0.227)
Openness	-0.226 (0.178)	0.027 (0.183)
Bølge × Samvittighedsfuldhed	-0.226*** (0.063)	-0.096 (0.061)
Konstantled	7.723*** (1.195)	3.294** (1.229)

PROSOCIAL ADFÆRD

Prosocial adfærd	Alle elever		Drenge		Piger	
	Estimat	Robuste SE	Estimat	Robuste SE	Estimat	Robuste SE
<i>Fixed effect</i>						
Bølge	0.175 *	0.077	0.240 *	0.113	0.108	0.070
Intervention	-0.929	0.646	-0.915	0.798	-0.816	0.627
Udadvendthed	-0.101	0.140	-0.003	0.171	-0.073	0.128
Venlighed	0.100	0.078	0.117	0.130	0.140 #	0.080
Samvittighedsfuldhed	-0.005	0.093	0.081	0.139	-0.134 *	0.060
Neuroticisme	0.325 *	0.138	0.343 #	0.190	0.392 **	0.120
Åbenhed	0.266 ***	0.058	0.223 **	0.072	0.338 ***	0.071
Intervention × Udadvendthed	0.374 *	0.169	0.365 #	0.198	0.353 *	0.162
Intervention × Neuroticisme	-0.347 *	0.165	-0.346	0.215	-0.482 **	0.157
Konstantled	7.282 ***	0.600	6.177 ***	0.695	7.806 ***	0.658

Multilevel modeller med observationer indlejret i elever, indlejret i lærere som igen er indlejret i skoler.

PROSOCIAL ADFÆRD

SAMMENFATNING

1. Betyder lærerens personlighedstræk noget for lærerens syn på eleven? (distortion)

Ja - lærere med forskellige personlighedstræk ser eleverne forskelligt, afhængigt af outcome:

- Udadvendte lærere ser mindre negativ adfærd.
- Lærere med større grad af åbenhed ser mindre internaliserende adfærd (piger) og mere prosocial adfærd.
- Lærere med større grad af venlighed ser mindre eksternaliserende adfærd hos pigerne.
- Mere samvittighedsfulde lærere ser mindre prosocial adfærd hos pigerne.
- Mere neurotiske lærere ser ikke den manglende prosociale adfærd.
- Forklarer en væsentlig del af variationen på lærerniveau.

SAMMENFATNING

2. Betyder lærerens personlighedstræk noget for elevens sociale og emotionelle udvikling, som læreren opfatter denne? (accuracy)

Ja – men måske ikke så meget som forventet!

- Mere samvittighedsfulde lærere ser en mere positiv udvikling hos drengene over tid i negativ adfærd (og i pigernes internaliserende adfærd*)

SAMMENFATNING

3. Har interventionen en effekt på eventuelle relationer mellem lærerens personlighedstræk og scoring af elevens adfærd (dvs. påvirker 1. eller 2.)?

Ja – nogle steder.

- Udadvendte lærere reagerer på interventionen i bedømmelsen af prosocial adfærd.
- Mere neurotiske læreres syn på eleven (distortion) normaliseres af at deltage i interventionen – uafhængigt af anden adfærd.

KONKLUSION

Lærere ser ud til at opleve 'klasserummet' forskelligt, baseret på deres personlighedstræk.

- Nogle forskelle er mere overraskende end andre.
- Relevant at se på, om det også opleves af eleven.

Mere samvittighedsfulde lærere (pligtopfyldende) ser ud til at udvikle et mindre uroligt klasserum – men derudover ingen effekt af personlighedstræk over tid.

Personlighedstræk forbundet til stress og udbrændthed kan vi arbejde med hos læreren.

Derfor væsentligt, at arbejde med lærerens sociale og emotionelle kompetencer.

AARHUS
UNIVERSITET